यानाहुर्ब्रह्मणः पुत्त्रान् मानसान् दक्षसप्तमान् । तेषामपि महामेरुः शिवं स्थानमनामयं ।
अत्रैव प्रतितिष्ठन्ति पुनरत्रोदयन्ति च । सप्त देवर्षयस्तात वशिष्ठप्रमुखास्तदा । ११८५५
देशं विरजसं पश्य मेरोः शिखरमुत्तमं । यत्रात्मतृप्तैरध्यास्ते देवैः सह पितामहः ।
यमाहुः सर्व्वभूतानां प्रकृतेः प्रकृतिं ध्रुवं । अनादिनिधनं देवं प्रभुं नारायणं परं ।
ब्रह्मणः सदनात्तस्य परं स्थानं प्रकाशते । देवापि यं न पश्यन्ति सर्व्वतेजोमयं शुभं ।
अत्यर्कानलदीप्तन्तत् स्थानं विष्णोर्म्महात्मनः । स्वयैव प्रभया राजन् दुष्प्रेक्ष्यं देवदानवैः ।
प्राच्यां नारायणस्थानं मेरावति विराजते । यत्र भूतेश्वरस्तात सर्व्वप्रकृतिरात्मभूः । ११८६०
भासयन् सर्व्वभूतानि सुश्रियाऽभिविराजते । नात्र ब्रह्मर्षयस्तात कुत एव महर्षयः ।
प्राप्नुवन्ति गतिं ह्येतां यतीनां कुरुसत्तम । न तं ज्योतींषि सर्व्वाणि प्राप्य भासन्ति पाण्डव ।
स्वयं प्रभुरचिन्त्यात्मा तत्र ह्यतिविराजते । यतयस्तत्र गच्छन्ति भक्त्या नारायणं हरिं ।
परेण तपसा युक्ता भाविताः कर्म्मभिः शुभैः । योगसिद्धा महात्मानस्तमोमोहविवर्ज्जिताः ।
तत्र गत्वा पुनर्नेमं लोकमायान्ति भारत । स्वयम्भुवं महात्मानं देवदेवं सनातनं । ११८६५
स्थानमेतन्महाभाग ध्रुवमक्षयमव्ययं । ईश्वरस्य सदा ह्येतत् प्रणमात्रं युधिष्ठिर ।
एनं त्वहरहर्म्मेरुं सूर्य्याचन्द्रमसौ ध्रुवं । प्रदक्षिणमुपावृत्य कुरुतः कुरुनन्दन ।
चाप्यशे० ज्योतींषि चास्य शेषेण सर्व्वाण्यनघ सर्व्वतः । परियान्ति महाराज गिरिराजं प्रदक्षिणं ।
एनं ज्योतींषि सर्व्वाणि प्रकर्षन् भगवानपि । कुरुते वितमस्कर्म्मा आदित्योऽपि प्रदक्षिणं ।
अस्तं प्राप्य ततः सन्ध्यामतिक्रम्य दिवाकरः । उदीचीं भजते काष्ठां दिशमेष विभावसुः । ११८७०
स मेरुमनुवृत्तः सन् पुनर्गच्छति पाण्डव । प्राङ्मुखः सविता देवः सर्व्वभूतहिते रतः ।
स मासंविभजन् काले बहुधा पर्व्वसन्धिषु । तथैव भगवान् सोमो नक्षत्रैः सह गच्छति ।
एवमेष ह्यतिक्रम्य महामेरुमतन्द्रितः । भावयन् सर्व्वभूतानि पुनर्गच्छति मन्दरं ।
तथा तमिस्रहा देवो मयूखैर्भावयन् जगत् । मार्गमेतदसम्बाधमादित्यः परिवर्त्तते ।
सिसृक्षुः शिशिराण्येष दक्षिणां भजते दिशं । ततः सर्व्वाणि भूतानि कालोऽभ्यर्च्छति शैशिरः । ११८७५
स्थावराणाञ्च भूतानां जङ्गमानाञ्च तेजसा । तेजांसि समुपादत्ते निवृत्तः स विभावसुः ।
ततः स्वेदक्लमौ तन्द्रीर्ग्लानिश्च भजते नरान् । प्राणिभिः सततं स्वप्नो ह्यभीक्ष्णञ्च निषेव्यते ।
एवमेतदनिर्द्देश्यं मार्गमावृत्य भानुमान् । पुनः सृजति वर्षाणि भगवान् भावयन् प्रजाः ।
वृष्टिमारुतसन्तापैः सुखैः स्थावरजङ्गमान् । वर्द्धयन् सुमहातेजाः पुनः प्रतिनिवर्त्तते ।
एवमेष चरन् पार्थ कालचक्रमतन्द्रितः । प्रकर्षन् सर्व्वभूतानि सविता परिवर्त्तते । ११८८०
सन्तता गतिरेतस्य नैष तिष्ठति पाण्डव । आदायैवन्तु भूतानां तेजो विसृजते पुनः ।
विभजन् सर्व्वभूतानामायुः कर्म्म च भारत । अहोरात्रं कलाः काष्ठाः सृजत्येष सदा विभुः ।
इति श्रीमहाभारते आरण्यपर्व्वणि यक्षयुद्धपर्व्वणि मेरुदर्शने त्रिषष्ट्यधिकशतोऽध्यायः ॥ १६३ ॥